

Motion till riksdagen 2011/12:U227

av **Sven-Erik Bucht (S)**

Arktisk strategi med parlamentarisk förankring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en svensk arktisk strategi med parlamentarisk förankring.

Motivering

Sverige innehar för närvarande och under två år ordförandeskapet i Arktiska rådet. Tyvärr har inte Sveriges hållning i arktiska frågor lyfts upp till politiskt ställningstagande i Sveriges riksdag. Inte tidigare och tyvärr inte heller inför ordförandeskapet. Trots det och bättre sent än aldrig måste vi nu samla nationen runt en gemensam arktisk strategi. Det arktiska området finns i vår närhet. Det är ett stort geografiskt område med stora utvuxna naturresurser och ur miljösynpunkt ett känsligt område. Det måste vi ta vara på och vara rädda om. Sverige kan via sitt ordförandeskap spela en aktiv roll i de arktiska frågorna som kan leda långt in i framtiden – om vi tar tag i frågorna och visar på en möjlig färdriktning i stället för att förhålla oss passiva.

När Berlinmuren föll trodde vi att det kalla kriget upphört, men det kalla kriget har aldrig upphört i Arktis. Det handlar om ständigt bevakning av resurser och förmågor spaningsplan, satellitanläggningar och radarstationer. Och det handlar om ökad militär aktivitet särskilt från Ryssland som trappat upp den militära aktiviteten men även Nato följer i spåren. Man kan fråga sig, vad är det som händer och hur kan det komma sig?

Det handlar om Arktis med Nordvästpassagen som minskar transportavståndet med 40 %. Det handlar om världens renaste område med enorma energitillgångar och exploateringsmöjligheter som kan handla om hundratals miljarder årligen.

Det är fråga om en kapplöpning om resurser som skapar spänningar då det råder delade meningar om tillgångarna är internationella eller nationella. En

Fel! Okänt namn på

gemensam internationell hållning är nödvändig så att Arktis förmågor och tillgångar kan hanteras på ett klokt och hållbart sätt. Sverige kan vara och skall vara en part som driver frågan. Vi kan vara det om vi har en gemensam hållning med bred parlamentarisk förankring.

Fram till i dag kan man säga att Arktis var ett ”gränslöst land”, men när isen smälter blir drömmarna om oljan och gasen hos de kommersiella krafterna så starka att de leder till gränstvister och nya gränser dras och nya konflikter skapas. Vi såg 2007 när ryska ubåtar satte en outslitlig titanflagga mitt under Nordpolen för att markera territorium. Efter det har andra nationer på olika sätt haft aktiviteter i området med undertoner om markering av gränser och territorier.

Under en längre tid har det även, och tyvärr, uppstått konflikter mellan urbefolkningen och olje- och gasindustrin. Det är en urbefolkning som känner sig hårt trängd och där deras syn inte tillvaratas. Forskningen om miljöpåverkan är inte heller internationellt samordnad, och resurser för det är nödvändiga för att säkerställa en hållbar utveckling för den känsliga natur som Arktis representerar.

En fråga som också är konfliktladdad är hur kontinentalsocklar fastställs och av vem. I den frågan kan FN spela en avgörande roll.

Frågorna om Arktis är många och komplicerade men nödvändiga att lösa. Kapplöpningen är i full gång, men regelverk och hållning varierar och saknas helt i många stycken. Det påminner om andra dåliga resurskapplöpningar med dåliga resultat.

Med anledning av ovan anförda föreslås att regeringen snarast tar initiativ till en svensk arktisk strategi med parlamentarisk förankring.

Stockholm den 27 september 2011

Sven-Erik Bucht (S)